

EXPORTINDUSTRIN ANDAS OPTIMISM

Exportföretagen fortsätter att vara försiktigt optimistiska. Företagen – såväl stora som små och medelstora – säger att orderingången har ökat och att den väntas öka ytterligare. SEK:s Exportkreditindex, EKI, som mäter företagets finansiella status och finansieringsbehovet är oförändrat på 55. Exportkreditbarometern visar också att antalet jobb väntas öka i Sverige, vilket är ett trendbrott jämfört med den senaste barometern.

HAR FÖRETAGET UNDER DE SENASTE SEX MÅNADERNA SAGT NEJ TILL EN EXPORTAFFÄR PÅ GRUND AV FINANSIERINGSSKÄL?
PROCENT

Företagen uppger att finansiering är en av de viktiga faktorerna för att en exportaffär sak bli av. En tredjedel av företagen säger att en affär inte har blivit av på grund av finansieringsskäl.

MED ÖKADE ORDER KOMMER NYA JOBB

Företagens goda finansiella ställning i kombination med ett förbättrat orderläge ger företagen möjlighet att öka antalet anställda de närmaste 12 månaderna. Det gäller både i Sverige och utomlands, även om det väntas skapas fler jobb utomlands. Det är endast de små och medelstora företagen som väntas skapa jobbtillväxt i Sverige. Vår barometer visar samtidigt att det finns en risk för att affärer och därmed jobb går om intet om möjligheten till finansiering uteblir. *Läs mer på sid 4 och 5.*

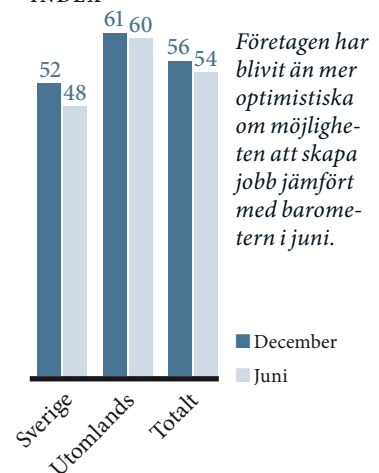
OM EXPORTKREDITBAROMETERN

SEK:S EXPORTKREDITBAROMETER kom ut första gången i juni 2013. Den syftar till att öka kännedomen om svenska exportföretags finansieringsbehov och -möjligheter, samt vilken betydelse dessa faktorer har för exporten. Den är också en viktig indikator för exportkonjunkturen. Ett index på 50 utgör ett neutralt läge. Nivåer över 50 indikerar förbättring och nivåer under 50 indikerar en försämring. Exportkreditbarometern ges ut två gånger per år. *Läs mer på sid 8.*

55

SEK:s Exportkreditindex, EKI, är ett sammansatt index bestående av 5 delindex som mäter företagets finansiella ställning, finansieringsbehov och -möjligheter samt finansieringsvillkor.

FÖRETAGENS SYSSELSÄTTNINGSPLANER INDEX

MARIE GIERTZ

Chefsekonom
SEK, AB Svensk
Exportkredit
marie.giertz@sek.se
+46 8 613 83 32

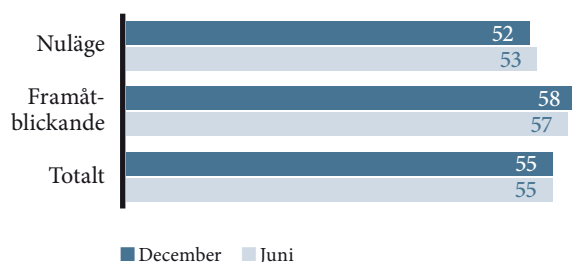

Företagen har ett ökat behov av finansiering.

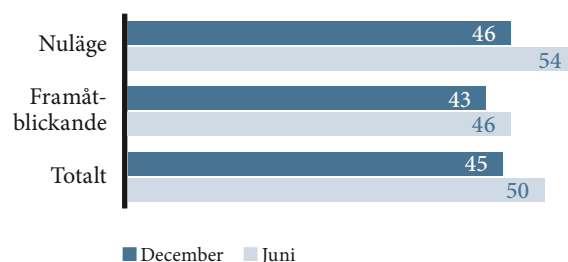
FÖRETAGEN STÅR VÄL RUSTADE

Vårt sammanvägda exportkreditindex ligger kvar oförändrat på 55 i decemberbarometern, vilket ger en positiv bild av företagens finansiella situation. Företagen har fortsatt att stärka sin finansiella ställning och den väntas förstärkas än mer framöver. Företagen uppger också att de haft ett ökat behov av finansiering och att det behovet fortsätter att öka. Det som har blivit något mindre fördelaktigt och som påverkar det totala exportkreditindexet negativt är att företagen har fått sämre finansieringsvillkor. Sannolikt är det en kombination av ett stigande ränteläge, vidgade marginaler och möjligen även att fler finansiella regelverk stramar åt utlåningen. Även tillgången till finansiering upplevs som något mindre fördelaktig för de små och medelstora företagen.

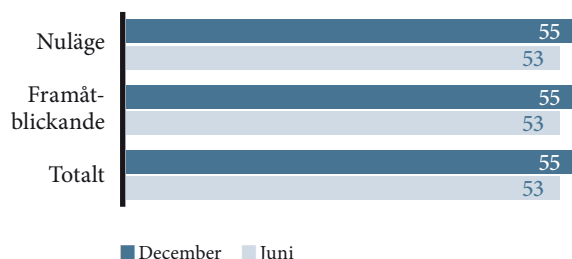
EXPORTKREDITINDEX, EKI
INDEXVÄRDE

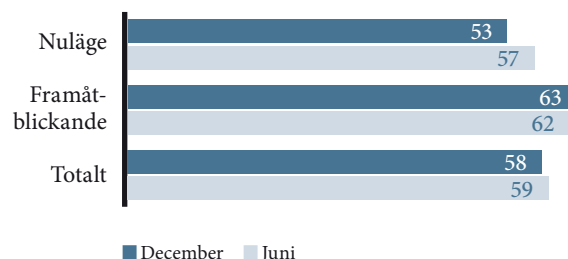
PRISBILD FÖR FINANSIERING
INDEXVÄRDE

FÖRETAGENS FINANSIERINGSBEHOV
INDEXVÄRDE

FÖRETAGENS EXPORTFINANSIERINGSBEHOV
INDEXVÄRDE

Små och medelstora företag har upplevt en sämre tillgång till finansiering.

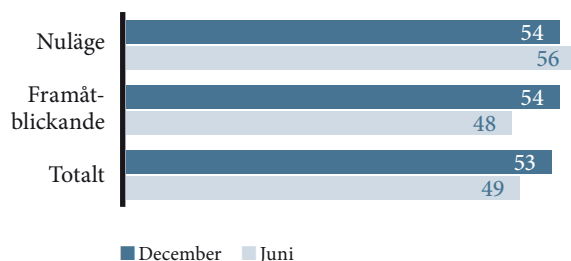
FINANSIERING ÄR VIKTIGT

Behovet av finansiering har ökat. Företagen har framförallt ett ökat behov av finansiering generellt medan behovet av exportfinansiering inte har ökat i den utsträckning som var förväntat eller som de upplevde i juni. Det finns fortfarande skillnader mellan stora och lite mindre företag. De stora företagen såg inget ökat finansieringsbehov i somras, men i decemberbarometern har andelen företag som tror sig ha ett ökat behov av både finansiering generellt och exportfinansiering ökat.

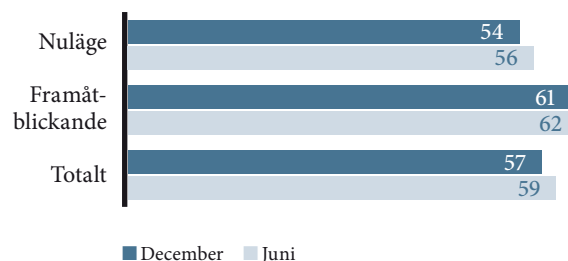
Det finns en risk om de små och medelstora företagens ökade orderingång och ökade behov av finansiering inte kan bli tillfredsställd. Det är tydligt att de små och medelstora företagen har upplevt en sämre tillgång till finansiering de senaste sex månaderna. Företagen väntar sig dock att tillgången kommer att förbättras. Om det bara är förhoppningar eller om de faktiskt fått löften om finansiering är dock oklart.

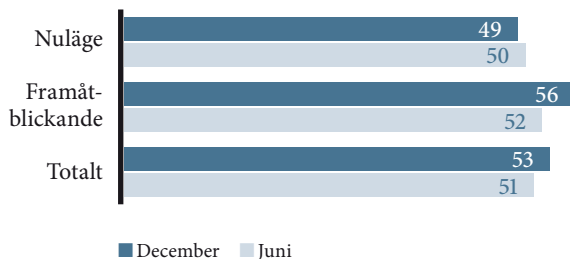
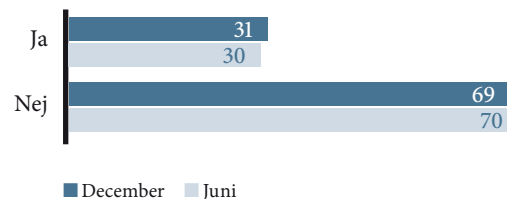
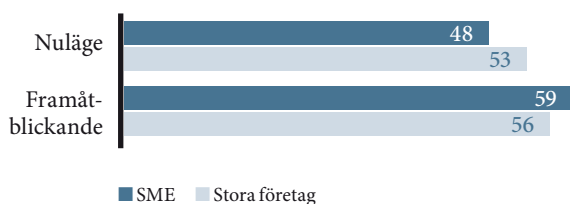
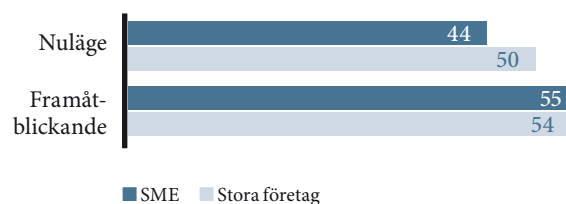
Det är också intressant att notera att de små och medelstora företagen har upplevt en sämre tillgång till finansiering via bankmarknaden, vilket de också förutsåg i juni. När de nu blickar framåt väntar de sig bättre tillgång till bankmarknaden.

STORA FÖRETAGS FINANSIERINGSBEHOV
INDEXVÄRDE

STORA FÖRETAGS EXPORTFINANSIERINGSBEHOV
INDEXVÄRDE

TILLGÅNG TILL FINANSIERING ALLA FÖRETAG
 INDEXVÄRDE

HAR FÖRETAGET UNDER DE SENASTE SEX MÅNADERNA SAGT NEJ TILL EN EXPORTAFFÄR PÅ GRUND AV FINANSIERINGSSKÄL?
 PROCENT

TILLGÅNG TILL FINANSIERING VIA KAPITAL- OCH KREDITMARKNADEN
 INDEXVÄRDE

TILLGÅNG TILL FINANSIERING VIA BANKMARKNADEN
 INDEXVÄRDE

Det är viktigt att exportföretagen får tillgång till finansiering via kapital- och kreditmarknaden respektive bankmarknaden för att vi ska få se exporten ta fart. Att finansiering är en viktig faktor för exportaffärer vittnar företagen om i barometern. Förutom efterfrågan anser företagen att det näst viktigaste är att vara konkurrenskraftig, därefter spelar valutan en viktig roll och därefter finansieringen.

Enligt vår undersökning säger också en tredjedel av företagen att de har tackat nej till en exportaffär de senaste sex månaderna på grund av finansieringsskäl. Det motsvarar minst 650 exportaffärer. Även om vi inte vet skälen till varför finansieringen inte kunde bli av eller hur många affärer det gäller eller storleken på affären så ger det ändå en indikation om att finansiering är en viktig faktor för svensk exportmarknad.

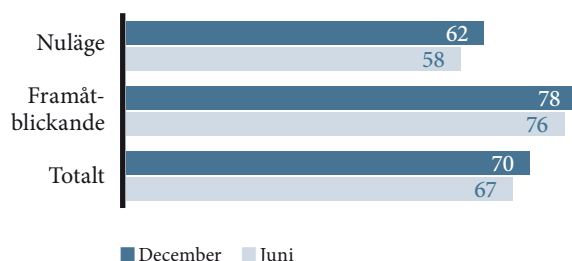
Det är viktigt att exportföretagen
får tillgång till finansiering.

FÖRTAGEN SER ÖKAD EFTERFRÅGAN

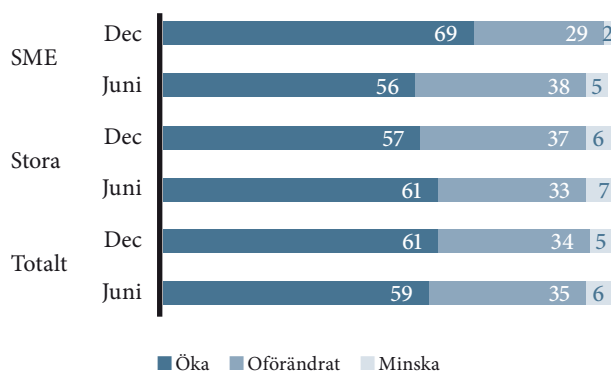
I juni svarade företagen i vår barometer att de spådde ljusare tider. 60 procent av företagen väntade sig en ökad ordergång. Även andra liknande barometrar har därefter bekräftat bilden av att företagen har blivit mer optimistiska om konjunkturläget. Å andra sidan har exportindustrin fortsatt att kämpa i motvind. Nettoexporten har bidragit negativt till BNP-tillväxten hittills i år och än syns få ljusglimtar i den faktiska statistiken. Ordergången har fortsatt att vara svag.

Men enligt vår barometer är företagen fortfarande optimistiska om orderläget. Orderläget har förbättrats de senaste 6 månaderna. Indexsiffran är till och med starkare än vid mätningen i juni. Det är både små och medelstora företag och stora företag som ser ett förbättrat konjunkturläge och en ökad efterfrågan på sina produkter. Det är positivt. När företagen blickar framåt är de än mer optimistiska. Drygt 60 procent av företagen väntar sig en ökad exportordergång. Intressant att notera är att de små och medelstora företagen är än mer optimistiska. Knappt 70 procent av dessa företag väntar sig en ökning, vilket är en rejäl ökning från mätningen i juni.

FÖRETAGENS BILD AV EXPORTORDERINGÅNGEN
INDEXVÄRDE

FÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR (OM 12 MÅNADER)
PÅ EXPORTORDERINGÅNGEN
PROCENT

Små och medelstora
företag är mer optimistiska
om orderläget och jobben.

JOBBen ÖKAR - MER UTOMLANDS ÄN I SVERIGE

Vi ser en positiv jobbtillväxt i Sverige de kommande 12 månaderna. SEK:s Exportkreditbarometer från i juni visade att de svenska exportföretagen skapade jobb utomlands men inte i Sverige. Nu väntas dock antalet sysselsatta öka både i Sverige och utomlands. Vi har under hösten sett andra mätningar som pekat på jobbtillväxt i Sverige den närmaste tiden men i Exportkreditbarometern finns en ny dimension som visar på en intressant utveckling.

Det är nämligen de små och medelstora företagen som planerar att anställa i Sverige. De stora företagen väntas snarare minska antalet anställda i Sverige och sammantaget är det alltså jobbtillväxten i de små och medelstora företagen som skapar en positiv bild av utvecklingen i Sverige totalt sett. Om vi bara ser till stora företagens planer på att anställa så hade sysselsättningsutvecklingen i Sverige varit negativ.

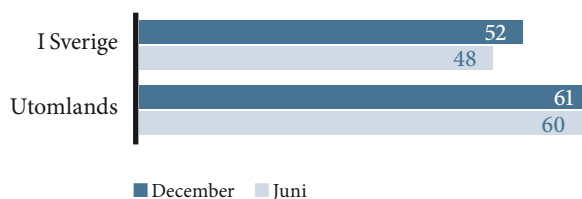
Sannolikt är det så att de stora företagen framför allt ökar antalet anställda i produktionen nära kunderna, det vill säga utomlands. Men en förbättrad ekonomisk situation för de stora företagen kan på sikt ge ännu större spridningseffekter till små- och medelstora företag i Sverige, som ofta är underleverantörer. Det är dock viktigare än någonsin att villkoren för de små- och medelstora företagens möjligheter att göra affärer är goda, eftersom det är tydligt i denna undersökning att jobbtillväxten i Sverige kommer därifrån. Signalerna om att möjligheterna till finansiering för de små och medelstora företagen har försämrats är därför värd att ta på allvar.

Företagen har fått svara på frågan om antalet anställda väntas ha ökat, ha minskat eller ha varit oförändrat de kommande 12 månaderna. Frågan delas upp i två, en avseende jobb som skapas i Sverige och en avseende jobb som skapas utomlands.

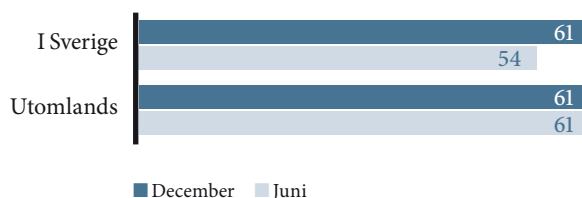
I diagrammen nedan illustreras svaren med indextal. Ett index under 50 betyder att företagen väntas minska antalet anställda de kommande tolv månaderna. Ett tal över 50 indikerar i motsats att företagen väntas öka antalet anställda.

I diagrammen nedan kan vi konstatera att de stora företagen fortfarande väntas minska antalet anställda i Sverige men att de har blivit något mindre pessimistiska jämfört med junibarometern.

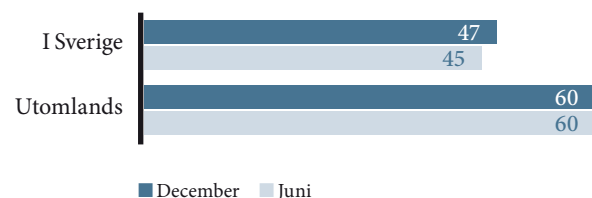
FÖRETAGENS SYSSELSÄTTNINGSPLANER INDEXVÄRDE

SYSSELSÄTTNINGSPLANER, SME INDEXVÄRDE

SYSSELSÄTTNINGSPLANER, STORA FÖRETAG INDEXVÄRDE

KRONAN HAR TYNGT EXPORTBOLAGEN

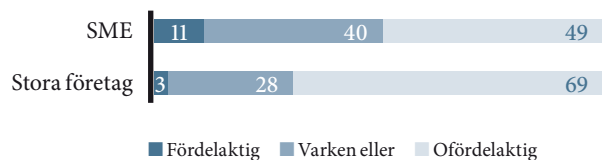
Kronan har gått starkt trots en svag omvärldsbild och en svag exporttillväxt. I kölvattnet på eurokrisen har den svenska ekonomin framstått som både mer välskött och bättre fungerande än på många andra håll. Svenska placeringstillgångar har attraherat utländskt kapital, vilket har stärkt kronan. Exportindustrin har klämts från två håll; dels genom en svag efterfrågan från vår viktigaste exportmarknad Europa, dels genom en starkare valuta.

Föga förvånande svarar företagen i vår undersökning att de upplever dagens kronkurs som ofördelaktig. Det finns dock även företag som bör tjäna på att importerade insatsvaror blir billigare när kronan stärks men det är en liten andel som svarar att kronförstärkningen har varit fördelaktig. Det är dock fler som tycker att dagens kronkurs är fördelaktig bland de små och medelstora företagen, vilket kan hänga samman med att de är mer importberoende för sin export.

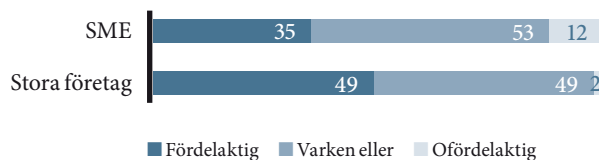
Kronan har sedan dess försvagats och företagen räknar med att kronan kommer fortsätta att försvagas de närmaste 12 månaderna. Eftersom företagen anser att valuta är en av de viktigaste parametrarna vid exportaffärer förutom efterfrågan så kommer förhoppningsvis den något svagare kronan att bidra positivt till exportmarknaden framöver.

Räntenivån har mindre betydelse enligt företagen men företagen svarar att dagens ränteläge är fördelaktigt men att de räknar med att räntan kommer att stiga det kommande året och därmed bli mer ofördelaktig. Räntan har dessutom stigit sedan undersökningen gjordes i juni, vilket också är en förklaring till varför företagen har svarat att prisbilden för finansiering har blivit dyrare de senaste sex månaderna.

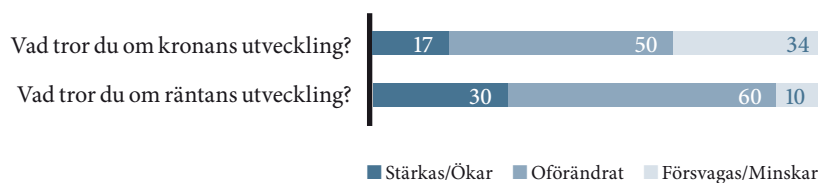
KRONANS BETYDELSE FÖR EXPORTAFFÄREN - HUR UPPLEVS DAGENS KRONKURS? PROCENT

RÄNTANS BETYDELSE FÖR EXPORTAFFÄREN - HUR UPPLEVS DAGENS RÄNTENIVÅ? PROCENT

FÖRVÄNTNINGAR PÅ UTVECKLING AV KRONA OCH RÄNTA UNDER KOMMANDE TOLV MÅNADER PROCENT

Stora företag ställer i större utsträckning hållbarhetskrav.

FÖRETAG SOM STÄLLER HÅLLBARHETSKRAV ÄR I MINORITET

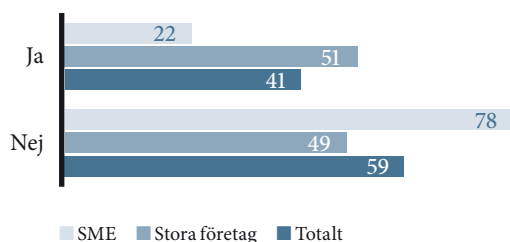
Allt oftare pratas det om hållbarhet och kraven ökar. Det är därför något förvånande att det är en så pass hög andel som i vår undersökning har svarat att de inte rutinmässigt ställer hållbarhetsrelaterade krav vid en exportaffär. Det är endast 40 procent av företagen som uppger att de har denna rutin. Och av de 60 procent företag som inte ställer hållbarhetsrelaterade krav vid exportaffärer är det endast knappt 10 procent av dessa som avser att inkludera hållbarhet som en rutin vid exportaffärer de närmaste 12 månaderna.

Föga förvånande skiljer sig dock svaren väsentligt åt beroende på om vi vänder oss till stora eller lite mindre företag. Endast 22 procent av de små och medelstora företagen svarar att de ställer hållbarhetskrav som rutin i samband med exportaffärer att jämföra med 51 procent av de stora företagen.

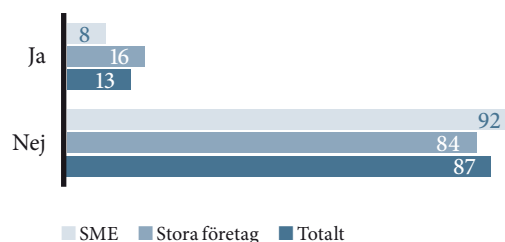
Av de företag som har svarat att de ställer hållbarhetskrav som rutin vid exportaffär är det färre idag än vad det var i förra undersökningen i juni som planerar att skärpa hållbarhetskraven ytterligare de kommande 12 månaderna. Återigen ser det ut som om de stora företagen har kommit längre med hållbarhetsarbetet då endast 25 procent väntas öka hållbarhetskraven jämfört med 42 procent av de små och medelstora företagen.

Det är något färre företag som uppger att de tvingats säga nej till en exportaffär av hållbarhetsskäl de senaste sex månaderna jämfört med undersökningen i juni. Då hade 17 procent av företagen tackat nej till en exportaffär mot 13 procent i decemberbarometern. Även om det kan låta lite så innebär det ändå drygt 200 exportaffärer.

STÄLLER FÖRETAGET HÅLLBARHETSKRAV SOM RUTIN I SAMBAND MED EXPORTAFFÄRER?
PROCENT

HAR FÖRETAGET UNDER DE SENASTE SEX MÅNADERNA SAGT NEJ TILL EN EXPORTAFFÄR AV HÅLLBARHETSSKÄL?
PROCENT

OM EXPORTKREDITBAROMETERN

Bakgrund och syfte

Det främsta syftet med Exportkreditbarometern är att öka kännedomen om svenska exportföretags finansieringsbehov och -möjligheter, samt dessa faktorer betydelse för exporten. Utöver detta lyfter Exportkreditbarometern fram andra faktorer som kan påverka ett företags exportaffärer, som exempelvis hållbart företagande. SEK:s ambition att öka analysen avseende exporten grundar sig på exportens betydelse för svensk ekonomi och välfärd.

Barometern tar tempen på både finansieringsbehovet och kapitalmarknadens funktionssätt. På så sätt fungerar barometern också som en viktig konjunkturindikator med betoning på svensk export och finansiering. Vi vänder oss till såväl stora som mindre exportföretag och önskar med barometerns hjälp fånga likheter och olikheter mellan företagens storlek och möjligheter till finansiering.

SEK:s exportkreditbarometer är konstruerad för att komplettera andra undersökningar. Vi eftersträvar enkelhet och ställer lättförståeliga frågor med så få svarsalternativ som möjligt.

Trovärdighet och kvalitet eftersträvas och för detta är sekretessen viktig. Företagen är anonyma i undersökningen.

Metod och underlag

Målgruppen är alla exportföretag med en exportvolym på minst 25 miljoner kronor samt en exportandel på minst 50 procent. På så sätt fångar barometern upp företag som är av vikt för svensk export. Urvalet har gjorts av SCB utifrån momsregistret.

Företag med minst 250 miljoner kronor i exportvolym och en exportandel på minst 50 procent, eller en exportvolym på minst 2 miljarder kronor, klassificeras som stora företag. Företag med minst 25 miljoner kronor i exportvolym upp till 250 miljoner kronor och en exportandel på minst 50 procent klassificeras som små- och medelstora företag (SME).

För att öka sannolikheten att de största företagen kommer med i undersökningen har vi valt att ta med samtliga företag med en exportvolym över 2 miljarder kronor i urvalet. För företag med en exportvolym på 25 miljoner till 2 miljarder kronor och en exportandel på minst 50 procent har ett slumpmässigt urval tagits fram.

För att konstruera Exportkreditbarometerens huvudindex används svaren från fem frågor som rör företagets finansiella situation, behov av och tillgång till finansiering samt prisbilden för finansiering. Ett så kallat diffusionsindex beräknas för varje delfråga där både dagsaktuella och framåtblickande svar tas med. Därefter sammanställs delfrågornas index till ett huvudindex.

För att beräkna ett så kallat diffusionsindex används den procentuella andelen positiva svar. Till detta tal adderas den procentuella andelen neutrala svar ("oförändrad") multiplicerat med 0,5. Enligt gängse praxis utgör ett neutralt läge indexet 50. Nivåer över 50 indikerar därmed en förbättring medan motsvarande nivåer under 50 indikerar en försämring.

I undersökningen har totalt 244 företag svarat, 148 i gruppen för stora företag och 96 i gruppen små- och medelstora företag (SME).

Intervjuerna har genomförts av Markör Marknad och Kommunikation under perioden 28 oktober till och med 14 november. Respondenterna är exportföretagens finanschef eller motsvarande.

Exportkreditbarometern kommer att sammanställas halvårsvis med nästa publicering i början av juni 2014.

SAMMANSTÄLLNING AV RESULTAT

	SME			Stora bolag			Total		
	Nuläge	Framåt- blickande	Total	Nuläge	Framåt- blickande	Total	Nuläge	Framåt- blickande	Total
EKI	51 (52)	60 (58)	55 (55)	53 (54)	56 (57)	55 (55)	52 (53)	58 (57)	55 (55)
Index företagens finansiella situation	54 (52)	79 (70)	66 (61)	61 (52)	68 (75)	65 (63)	59 (52)	72 (73)	65 (63)
Index finansieringsbehov	59 (59)	55 (61)	57 (60)	52 (50)	54 (48)	53 (49)	55 (53)	55 (53)	55 (53)
Index finansieringsbehov vid exportaffärer	53 (59)	64 (62)	59 (60)	54 (56)	61 (62)	57 (59)	53 (57)	62 (62)	58 (59)
Index tillgång till finansiering	46 (44)	60 (50)	51 (47)	52 (53)	55 (53)	53 (53)	49 (50)	56 (52)	53 (51)
Index prisbilden för finansiering	45 (48)	43 (49)	44 (48)	47 (57)	43 (45)	45 (51)	46 (54)	43 (46)	45 (50)
Index exportorderingsgången	61 (58)	84 (75)	72 (67)	62 (58)	75 (77)	69 (67)	62 (58)	78 (76)	70 (67)
Index kassasituationen	54 (52)	76 (69)	65 (60)	58 (51)	70 (72)	64 (62)	57 (51)	72 (71)	64 (61)
Index skuldsättningen	49 (51)	51 (55)	50 (53)	58 (55)	55 (61)	56 (58)	55 (53)	53 (59)	54 (56)
Index tillgång till finansiering via kapital/ kreditmarknaden	48 (45)	59 (52)	53 (48)	53 (53)	56 (53)	55 (53)	51 (50)	57 (52)	54 (51)
Index tillgång till finansiering via bank- marknaden	44 (47)	55 (48)	50 (46)	50 (53)	54 (53)	52 (53)	48 (50)	54 (51)	51 (50)
	Sverige	Utom- lands	Total	Sverige	Utom- lands	Total	Sverige	Utom- lands	Total
Index över sysselsättningsplaner	61 (54)	61 (61)	61 (58)	47 (45)	60 (60)	54 (53)	52 (48)	61 (60)	56 (54)

Nuläge: Idag jämfört med för sex månader sedan Framåtblickande: Förväntningar de närmaste 12 månaderna
Siffror i parantes är från föregående undersökning i juni.

OM SVENSK EXPORT

Sverige är en liten öppen ekonomi och därmed mycket beroende av utländsk efterfrågan. Exporten står för cirka 50 procent av svensk BNP. När efterfrågan är svag i vår omvärld påverkas svensk ekonomi negativt. De senaste åren har den svenska exportindustrin kämpat i motvind. Förutom ett svagt efterfrågeläge från omvärlden har exportindustrin påverkats negativt av en starkare krona. Det är istället de svenska hushållen som har fått hålla svensk tillväxt under armarna. Men nu syns ljusglimtar även för exportindustrin. Svensk export har börjat vända upp och det finns tecken på en förbättrad omvärldsbild.

OM SEK

Svensk Exportkredit (SEK) är ett av svenska staten helägt företag med uppdrag att på kommersiella grunder säkerställa tillgång till finansiella lösningar för svensk exportnäring. SEK skapar nytta och trygghet för sina kunder genom oberoende, specialisering och kompetens inom internationell finansiering. Under de 50 år som gått sedan SEK grundades har företagets roll varit att stärka den svenska exportnäringen genom finansieringslösningar. Exportkrediter är lika viktiga nu som 1962 för att svenska exportörer ska vinna affärer. Som marknadskompletterande aktör finns SEK där och skapar trygghet i både goda och dåliga tider.

I huvudsak fullgör SEK sitt uppdrag genom att bistå med slutkundfinansiering, då SEK ger krediter till svenska exportföretags kunder, och genom direktfinansiering, det vill säga utlåning direkt till exportföretagen. Den totala nytulåningen under 2012 uppgick till 56,2 miljarder kronor.

*SEK:s uppdrag är att på kommersiella grunder säkerställa tillgång till finansiella lösningar för svensk exportnäring.
Vi skapar nytta och trygghet för våra kunder genom vårt oberoende, vår specialisering och vår kompetens inom internationell finansiering.*

AB SVENSK EXPORTKREDIT

Box 194, SE-101 23 Stockholm · Besöksadress: Klarabergsviadukten 61 - 63 · Tel: +46 8 613 83 00 · Fax: +46 8 20 38 94 · E-mail: info@sek.se

WWW.SEK.SE
